

- (29 квіт. 2016 р., м. Старобільськ) / за заг. ред. А.В. Нікітіної; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2016. Вип. 15. С. 37-41. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/748/1/Obrazne%20slovo%20%202016.pdf> (дата звернення: 01.05.2018).
2. Верменич Я. Історична регіоналістика і краєзнавство: діалектика співвідношення. URL: <http://history.org.ua/JournALL/geo/7/2.pdf> (дата звернення: 01.05.2018).
 3. Звезинский С.М. Научная организация информационной деятельности. Львов : Каменяр, 1973. – 86 с.
 4. Іванов В.Ф. Контент-аналіз: методологія і методика дослідження ЗМК : навч. посіб. / наук. ред. А.З. Москаленко. Київ, 1994. 112 с.
 5. Івановський В.В. Інформаційний простір регіону: проблеми та перспективи розвитку. Житомир : Полісся, 2005. 75 с.
 6. Хилько М. Застосування методу контент-аналізу в журналістикознавчих дослідженнях. Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. С. 29-34. URL: http://papers.univ.kiev.ua/1/zhurnalistyka/articles/khylko-m-application-of-the-method-of-content-analysis-in-journalism-researches_24681.pdf (дата звернення: 01.05.2018).

Local newspapers are studied as an information generator about a region.

Key words: *study of a particular region, region, content-analysis, the local press.*

Отримано: 10.03.2018

УДК 930:025.171(438)«18/19»:027.7(477.51)НДУ

В. В. Ребенюк, м. Ніжин

ПОЛЬСЬКІ ІСТОРІОГРАФІЧНІ ПРАЦІ В СКЛАДІ ПОЛОНІСТИЧНОГО ЗІБРАННЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ ст. НІЖИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ МИКОЛИ ГОГОЛЯ

Автор аналізує і висвітлює зміст та склад польських історіографічних праць ХІХ – початку ХХ ст. у полоністичному зібранні Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, виокремлює з-поміж них ті, які потребують більш детального дослідження та, загалом, окреслює для дослідників полоністики відомості про наявність у наукових фондах університету важливих історіографічних джерел для активізації їх подальшого дослідження та введення до наукового обігу.

Ключові слова: *бібліотека, польські стародруки, історіографічна література, університет, фонди, картотека.*

Бібліотека Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя (далі НДУ) має величезні фонди стародруків. Особливе місце серед зібрання університету займають польські стародруки ХVІ-ХІХ ст. Початок формування полоністичного зібрання припадає на 1875 рік. Це пов'язано з відкриттям Ніжинського історико-філологічного інституту ім. князя О. Безбородька. Завдяки активній діяльності першого директора М. Лавровського (1825-1899) до бібліотеки інституту було передано Варшавським університетом дублетні примірники з колекції «Polonica» у кількості 639 томів.

Надалі література надходила до бібліотеки систематично аж до 30-х років ХХ ст. Однак у 1934-1936 рр., під час масових переміщень культурних цінностей у Радянському Союзі, значна частина стародруків, у тому числі й польських, була вилучена із фондів бібліотеки НДУ, здебільшого без інвентарних позначень,

і передана до бібліотеки Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка (далі КДУ) [4, с.6-8]. Через це, на сьогоднішній день, вилучені стародруки досі значаться в каталозі польської дореволюційної літератури НДУ.

Важливо зазначити, що спроби сучасних науковців опрацювати зібрання стародруків відбувалися неодноразово, але, в основному, вони торкалися польських видань XVI-XVIII ст. Зокрема, у 2002 р. І. Костенко та Г. Тимбровська класифікували 156 книг окресленого періоду польською та латинською мовами [1]. Пізніше в 2006, 2007 та 2010 р., на сьогодні кандидат історичних наук, викладач НДУ, а тоді асистент кафедри Історії України М. Потапенко зробив дві публікації, присвячені тематичній класифікації та опису польських стародруків XVI-XVII ст. [5; 6]. Але досі відсутня тематична класифікація, перелік чинних та вилучених польських стародруків XIX – початку XX ст., хоча стараннями працівників бібліотеки було видано два каталоги польської дореволюційної літератури [3; 4]. Проте, на жаль, вони охоплюють лише період XVI – початок XIX ст., а каталог дореволюційної польської літератури досі залишається відповідно до його останнього впорядкування в 70-80-х. р. XX ст., що визначає потребу подальшого опрацювання, вивчення та перевірки наявних примірників літератури, які складають каталогізований фонд дореволюційної полоністики. Однак каталог іноземних стародруків та, безпосередньо, полоністики Ніжинського державного університету, не дивлячись на свій поважний вік, дуже зручний у користуванні, оскільки, на відміну від аналогічних українських історичних каталогів, розділений за мовною ознакою і розташований в алфавітному порядку. Цьому варто завдячити діяльності на посаді бібліотекаря викладача історії та педагогіки Історико-філологічного інституту (з 1879) М. Лілеєва (1849-1911), який й розпочав редагування та створення карткового каталогу на всі бібліотечні фонди [2].

Мета нашої публікації – окреслити в загальних рисах польські історіографічні роботи XIX – початку XX ст. у полоністичному зібранні Ніжинського державного університету, виокремити з-поміж них ті, які потребують більш детального дослідження та, загалом, окреслити для дослідників полоністики відомості про наявність у наукових фондах університету важливих історіографічних джерел для активізації їх подальших досліджень.

Загалом у бібліотеці НДУ нараховується близько 120-200 тисяч примірників дореволюційної літератури. З них, за нашими підрахунками, на час останньої редакції картотеки було наявно близько 1392 карток і, відповідно, приблизно 1408 примірників польських стародруків XIX – початку XX ст., зібраних до 1932 року, серед яких із історіографії становлять 5%, історії бібліотеки – 2%, історії освіти – 2%, історії друкарства – 1%. Більш детально статистичні та тематичні відомості складу полоністичного зібрання НДУ були висвітлені в таких статтях [7; 8].

У полоністичному зібранні бібліотеки Ніжинського державного університету наявний невеликий комплекс праць з історії польської історіографічної та історіософської думки. Безпосередньо польській історіографії, вченим-історикам та їх діяльності присвячені праці таких авторів: А. Шлівінського «Йохим Лелевель. Біографічний нарис. Роки 1786-1831», Ю. Немирича «Філософія історії народу польського» у двох томах, В. Смоленського «Місце Валеріана Калінки в історіографії польській» та «Історичні праці» у трьох томах, В. Закжевського «Адольф Павинський (1840-1896). Нарис історії життя і праці», Л. Голенбіовського «Про польські рукописи, їх дух, достоїнства і недоліки», В. Нерінга «Про істриків XVI ст. Про життя і праці Йохима Бельського», Й. Мучковського «Відомості про рукописи історії Длугоша», С. Смольки та

М. Бобжинського «Ян Длугош, його життя і становлення в письменстві», М. Карієва «Найновіший поворот в історіографії польській (1861-1886)», Г. Цаїсберга «Польське середньовічне історіописання» в II томах (1877 р.).

Серед польських історіографічних праць, які знаходилися у фондах університетської бібліотеки, важливе місце посідало дослідження професора Петербургського і Варшавського університетів М. Карієва (1830-1931) «Найновіший поворот в історіографії польській. 1861-1886», виданий у 1888 році в Петербурзі та Варшаві. Втім, на жаль, на сьогоднішній день праця М. Карієва втрачена. Можна припустити, що вона просто була передана до КДУ без відповідної відмітки в інвентарній книзі. Подібна ситуація повторилася з працею відомого польського історика, політика, прем'єр міністра II Речі Посполитої у 1922 році А. Шлівінського (1877-1953) «Йохим Лелевель. Біографічний нарис. Роки 1786–1831», видана 1918 року в Петербурзі. За збереженими інвентарними записами встановлено, що її було передано у 1936 році до КДУ.

Проте більшість названих праць досі знаходяться у фондах бібліотеки НДУ ім. Миколи Гоголя, наприклад, дослідження видатних істориків, представників варшавської історичної школи С. Смольки (1854-1924) та М. Бобжинського (1849-1935), присвячене видатному польському хроністу й історичному XV ст. Яну Длугошу. Ця об'ємна книга з шкіряною палітуркою та золотим тисненням висвітлює біографію історика, його сімейні стосунки, кар'єру, відносини з владою та специфіку історіописання [20]. Також мною було досліджено працю відомого польського історика, представника варшавської історичної школи В. Смоленського (1851-1826) «Місце Валеріана Калінки в історіографії польській», в якій істориком в загальних рисах окреслено життєвий шлях, суспільно-політичні погляди та науковий внесок одного із фундаторів і засновників краківської історичної школи – В. Калінки (1826-1886) [19]. Не менш важливі історіографічні напрацювання В. Смоленського знаходяться у тритомному збірнику його історичних та історіографічних праць «Історичні твори», які зберігаються в бібліотеці НДУ, видані в Кракові у 1900-1901 рр. В третьому томі збірника містяться розвідки присвячені знаним історикам XIX ст. К. Яроховському (1828-1888), А. Рембовському (1848-1906). Однак найбільш цінне в даному томі дослідження присвячене історії розвитку польської історіографії кінця XVIII-XIX ст. під назвою «Історичні школи в Польщі: основні напрями поглядів на минуле» [18]. Другий том «Історичних праць» в розділі «Наукові і літературні товариства в Польщі XVIII ст.» містить інформацію з історії розвитку історичної науки XVIII ст. [17].

У бібліотеці зберігається праця відомого історика, професора Ягеллонського університету В. Закжевського (1844-1918), присвячена життю і діяльності видатного представника варшавської історичної школи, професору всесвітньої історії у Варшавському університеті, керівнику Головного архіву – Адольфу Павінському (1840-1896) [24]. Ця праця становить класику польських історіографічних досліджень XIX ст. Вона містить детальні відомості про родину історика, висвітлює умови, в яких формувалася особистість ученого в дитинстві та юності. В. Закжевський описує студентський період життя історика та його здобутки на професійній ниві. Цінною для дослідників є інформація про педагогічну діяльність А. Павінського на посаді керівника Головного архіву. Передостанні розділи праці присвячені визначенню значимості історичних праць історика і архівіста, їх місця в польській історичній науці, а прикінцевий розділ містить відомості про останні роки життя і діяльності вченого.

Унікальною для початку XIX ст. – часу, коли польська історична наука лише починає професіоналізуватися й стає наукою в повному розумінні цього слова, є

перша узагальнювальна історіографічна праця польського історика, бібліотекаря Л. Голенбівського (1773-1849) «Про польські рукописи, їх дух, достоїнства і недоліки», видана в 1826 році у Варшаві [11]. У монографії вченого зроблено коротке висвітлення життя польських істориків від X ст. до 1795 року, а також здійснено загальну характеристику їх праць та визначено вклад у розвиток історичної науки, ступінь оригінальності їх напрацювань. Дослідження можна умовно поділити на три частини. Перша частина, присвячена польському історіописанню, починається з анналів та хронік X ст. до праць істориків XV ст. Однак, власне, перші історичні праці цього періоду вчений починає від напрацювань Матеуша гербу Холева (XIII ст.), Вінцента Кодлубка (1160-1223) та завершує працями, які передували Я. Длугошу (1415-1480) і М. Міховському (1457-1523). Друга частина монографії містить інформацію про історіописання на «землях, які в свій час стали польськими», тобто про літописи часів Київської Русі [11, с.57]. Третя частина висвітлює польське історіописання від Я. Длугоша і М. Міховського до А. Нарушевича (1733-1796) і Т. Чацького (1765-1813). Окремо в останній частині праці виділяються важливі для історіографічних досліджень розділи, присвячені впливу на специфіку польського історіописання суспільно-політичних процесів в країні, розвитку науки в Італії та виникненню в цей період нових тематичних напрямів історичних праць з поділом авторів за ними.

У бібліотечному зібранні досі наявна фундаментальна праця В. Нерінга (1830-1909) – польського філолога-славіста, лінгвіста, історика, професора і ректора Вроцлавського університету (1893-1894), присвячена дослідженню польської середньовічної історіографії під назвою «Про істориків XVI ст. Про життя і листи Йохима Бельського», видана 1860 року у Познані [14]. Вчений зазначав, що праця Й. Бельського була розглянута вченими з філологічної точки зору, проаналізована за змістом і структурою, але відсутнє критичне висвітлення історико-методологічних підходів хроніста при написанні праці та використанні ним джерел. Автор історіографічної праці поставив перед собою завдання здійснити критичний аналіз праці Й. Бельського. В. Нерінг висвітлив біографію хроніста і коротко описав його поетичні твори. Проте він поставив під сумнів авторство Польської Хроніки, виданої 1595 року Йохимом Бельським від імені свого батька Мартіна Бельського, і зробив висновок, що автором хроніки був саме Йохим з незначним додаванням заміток, зроблених батьком при житті. Історик написав критичні зауваження до хроніки. Особливий критиці була піддана перша частина праці. В. Нерінг критикував хроніку Йохима Бельського за багато запозичень із джерельних напрацювань хроніста Мартіна Кромера (1512-1589) та відзначав відсутність належного опрацювання інших хронік (Я. Длугоша, Калімаха та ін.). Такі зауваження були й щодо другої частини. Окремий розділ присвячений філологічному дослідженню твору польського хроніста.

Польській середньовічній історіографії, як це бачимо з назви, присвячені праці відомого австрійського історика Г. Цаїсберга (1839-1899), які й сьогодні зберігаються в Ніжинському державному університеті. У першому томі досліджено початок створення перших історичних праць у зв'язку з впровадженням християнства та в ранньосередньовічний період. Автор висвітлив специфіку написання хронік найдавніших часів, дослідив вплив домініканців та францисканців у Польщі на польське історіописання, проаналізував діяльність польських хроністів Вінцента Кадлубека, Годислава Башко (XIII ст.), Яна з Чарнкова (1320-1387). Вчений у цьому томі також розглянув і проаналізував духовну і світську літературу, історичні джерела XV ст. [25]. Другий том присвячений життю і твор-

чості Яна Длугоша, іншим хроністам XV ст., зокрема, Грегоржу з Сянока (1407-1477), Калімаху та взагалі розвитку гуманізму в Польщі [26].

Для історіографічних досліджень польської історичної науки XIX ст. важливим є історичний збірник наукових доповідей: «Пам'ятник другого з'їзду польських істориків», виданий у Львові в 1890 році, який репрезентував специфіку розвитку польської історичної науки та ключові питання, що обговорювалися провідними польськими вченими під час з'їзду [16]. Різноманітність розглянутих питань відображає реферативна доповідь представника краківської історичної школи, професора С. Тарновського (1837-1917), опублікована в збірнику «Стан і характер польської політичної літератури у XVII столітті», відомого галицького історика і архівіста А. Чоловського (1865-1944) «Про положення старого Галича», видатного польського історика Л. Кубалі (1838-1818) «Про видавництво історичних джерел XVII ст.» [16]. Однак найбільш важлива серед прочитаних рефератів для нашого дослідження доповідь провідного історика варшавської історичної школи Т. Корзона (1839-1918) «Помилки нашої історіографії в будівництві історії Польщі», в якій вчений піддав критиці наукові напрацювання істориків краківської школи, історико-методологічні підходи її представників та інших істориків.

У фондах бібліотеки також зберігаються вісім томів польського історико-біографічного видання під редакцією Б. Хлебовського, І. Хжановського, Г. Галле та ін. «XIX століття. Сто років польської думки», видане у Варшаві протягом 1906-1913 років. Восьмитомна праця присвячена «титанам» польського національного духу: історикам, політикам, літераторам, які визначали розвиток свого народу і створювали визначні твори в час бездержавності. Це, зокрема, Г. Колонтай (1750-1812), Т. Чацький (1765-1813), Ю. Словацький (1809-1849), А. Міцкевич (1798-1855) та ін. Завданням редакторів і авторів видання було показати образ польської суспільно-політичної, літературної та наукової думки в XIX ст. Передбачалося видати 12 томів по 25-30 статей, які мали охопити біографії, бібліографії та, частково, праці видатних польських літераторів, політиків, істориків XIX ст. відповідно до окресленої у вступі першого тому структури укладання видань. Однак через ряд причин вийшло лише дев'ять томів. Для нашого дослідження найбільш важлива саме інформація про видатних польських істориків. Так, у першому-другому томі знаходимо матеріали до життя і діяльності відомих польських істориків другої половини XVIII – початку XIX ст.: Я. Альбентранді (1731-1808), Ю. Осолінського (1748-1826), Ф. Бентковського (1781-1852), Ю. Німцевича (1758-1841), Є. Бандтке (1768-1835), Я. Бандтке (1783-1846), Ф. Сярчинського (1758-1829) [22; 23]. В IV томі знаходиться детальне висвітлення історії родини, біографічні відомості про видатного польського історика й політика, творця польської історії кінця XVIII – першої половини XIX ст. Й. Лелевеля (1786-1861), висвітлено його історично-методологічні погляди, принципи та вміщено вибрані історичні статті [21].

Також у полоністичному зібранні бібліотеки НДУ ім. Миколи Гоголя є розвідки, присвячені європейській історичній думці та історіософії. Наприклад, оригінальною і ґрунтовною для свого часу була невелика розвідка відомого історика, професора і ректора Львівського університету Б. Дембінського (1858-1939), присвячена творчості видатного італійського філософа епохи Просвітництва Ж.Б. Віко, який, на думку дослідника, своєю методологією та філософією історії випередив свій час [9].

Не менш цінна серед збережених у фондах бібліотеки полоністичних видань історіософська праця доктора права, філософа, члена Філософського товариства в

Кракові єврейського походження С. Гарського (1867-1928) [12] «Матеріалістичне розуміння історії і етики» – своєрідне історіософське дослідження. У ній автор визначає розвиток людства відповідно до моральних поглядів та етичних систем, які й створюють історичний процес. Тобто, мораль формує людську істоту і, одночасно, являється продуктом розвитку суспільства. Іншими словами мораль, як важлива складова у формуванні людства, і є предметом дослідження історії [10].

Проведений аналіз історіографічної літератури фонду дореволюційної полоністики дозволяє стверджувати, що він відповідав вимогам часу й безпосередньо потребам Історико-філологічного інституту кн. Безбородька. Наведена в статті історіографічна література становить лише основну частину історіографічного комплексу серед аналогічних напрацювань, розміщених у різних періодичних виданнях та окремих монографічних дослідженнях, які з огляду на обмежений обсяг статті, не було висвітлено. Статистичні підрахунки історіографічних праць дозволяють говорити про невелику їх кількість у складі історичної полоністики університетської бібліотеки (орієнтовно 5%). Однак це не зменшує їх історичну цінність. Важливо також зазначити, що значна частина стародруків не була занесена до картотеки. Зокрема, за відомостями працівників бібліотеки, окремі кімнати зберігання (кімната С) досі містять велику кількість незазначених у каталозі польських стародруків, що особливо актуалізує потребу подальшого глибокого вивчення полоністики в зібранні університетської бібліотеки. Загалом бібліотечне зібрання польської дореволюційної літератури НДУ ім. Миколи Гоголя є унікальним за складом і змістом, є одним із національних перлин книжкових зібрань нашої Батьківщини.

Список використаних джерел:

1. Костенко І., Тимбровська Г. «Polonica» університетської бібліотеки. *Поляки в Ніжині*. Ніжин, 2002. С. 50-51.
2. Мішук С. Бібліотека Історико-філологічного інституту князя Безбородька в Ніжині та її рукописна колекція (др. пол. XIX – 10-ті рр. XX ст.). *Інформаційно-науковий вісник бібліотеки НДУ імені Миколи Гоголя*. 2010. №1. С. 21-25.
3. Морозов О., Потопенко М. Стародруки XVI – першої половини XVIII ст. з колекції «Polonica» бібліотеки Ніжинського державного університету ім. М.В. Гоголя : каталог. Ніжин : Гідромас, 2010. 180 с.
4. Морозов О. Стародруки з колекції «Polonica» бібліотеки Ніжинського державного університету ім. М.В. Гоголя. Друга половина XVIII – початок XIX ст. : каталог. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2012. 180 с.
5. Потопенко М. Польськомовні стародруки XVI-XVII століть з колекції «POLONIKA»: забута перлина університетської бібліотеки. *Поляки в Ніжині*. Ніжин, 2007. С. 64-78.
6. Потопенко М. Польськомовні стародруки релігійного характеру XVI-XVII століть у фондах бібліотеки Ніжинського державного університету ім. М.В. Гоголя. *Український вимір* : зб. матеріалів з України та діаспори. Ніжин, 2006. Вип. 5. С. 172-173.
7. Ребенок В. Фонди польської дореволюційної літератури XIX – початку XX ст. у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя. *Ніжинська старовина*. 2017. Вип. 23 (26). С. 115-125.
8. Ребенок В. Польські історичні стародруки XIX – початку XX ст. у Ніжинському державному університеті ім. Миколи Гоголя. *Сіверщина в історії України*. 2017. Вип. 10. С. 302-305.
9. Dembicki B. Viko i jego metoda historyczna. Lwyw, 1893. 15 s.
10. Garski St. Materialistyczne pojmowanie dziejow a etyka. Lwyw, 1909. 79 s.
11. L. O dziejopisach polskich, ich duchu, zaletach i wadach. Warszawa, 1826. 257 s.
12. Kojkoi J. System filozofii Stanislawo Garfeina-Garskiego. *Siupskie Studium Filizoficzne*. 2002. №4. S. 35-37.
13. Muczkowski. WiadomoŃci o rkkopismah historii Diugosza. Krakyw, 1851. 158 s.

14. Nehring W. O historykach polskich szesnastego wieku. Poznac, 1860. Cz. 2. O iyciu i pismach Joachima Bielskiego. 99 s.
15. Niemirydz J. Filozofia historii narodu polskiego na tle dziejw ludzkoñci. Krakw, 1888. Cz. 1. Dzieje ludzkoñci do utworzenia sik państwa polskiego. 719 s.
16. Pamitnik Drugiego Zjazdu Historykwy Polskich we Lwowie. Referaty. Lwyw : naki. uczestnikwy Zjazdu, 1890. 317 s.
17. Smolenski W. Pisma historyczne. Krakw, 1901. T. 2. 483 s.
18. Smolenski W. Pisma historyczne. Krakw, 1901. T. 3. 507 s.
19. Smolenski W. Stanowisko Waleriana Kalinki w historiografii polskiej. Warszawa, 1887. 44 s.
20. Smolka S., Bobrzycki M. Jan Diugosz, jego iycie i stanowisko w piñmiennictwie. Krakw, 1893. VII+336 s.
21. Wiek XIX. Sto lat muñli polskiej: iyciorisy, streszczenia, wyjtki / red. B. Chlebowskiego, I. Chrzanowskiego, H. Galllego. Warszawa, 1911. T. 6. 487 s.
22. Wiek XIX. Sto lat muñli polskiej: iyciorisy, streszczenia, wyjtki / red. B. Chlebowskiego, I. Chrzanowskiego, H. Galllego. Warszawa, 1906. T. 1. 480 s.
23. Wiek XIX. Sto lat muñli polskiej: iyciorisy, streszczenia, wyjtki / red. B. Chlebowskiego, I. Chrzanowskiego, H. Galllego. Warszawa, 1907. T. 2. 460 s.
24. Zakrzewski W. Adolf Pawicki (1840-1896). Zarys dziejwy iywota i pracy. Peterburg, 1897. 124 s.
25. Zeissberg H. Dziejopisarstwo Polskie wiekow srednich. Warszawa, 1877. T. 1. 268 s.
26. Zeissberg H. Dziejopisarstwo Polskie wiekow srednich. Warszawa, 1877. T. 2. 305 s.

The author analyzes and highlights the content and composition of the polish historiographic works of the 19th and the early 20th centuries in the polonistic collection of Nizhyn State University named after Mykola Gogol distinguis hing among them those ones that require more detailed research, and in general outlines the information for polonistic researchers on the availability of important historiographical sources in the university research funds in order to intensify the further research and introduce them to the research turnover.

Key words: library, historiographical literature, university, funds, card index.

Отримано: 02.05.2018

УДК 908:070:027.7:378.4(477.43-21)К-ПНУ

Н. Д. Крючкова, м. Кам'янець-Подільський

ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ ст. ВІДДІЛУ РІДКІСНИХ ВИДАНЬ БІБЛІОТЕКИ КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА

У статті здійснено історико-краєзнавче дослідження ретроперіодичних видань ХІХ – початку ХХ ст. та простежено можливості їх вивчення і використання.

Ключові слова: рідкісні видання, періодичні видання, газета, журнал

Будь-яка сфера людської діяльності потребує інформаційного забезпечення. Наукове дослідження не може відбуватися без ознайомлення з джерелами інформації. Тому досліднику необхідно мати повне уявлення про систему інформаційного забезпечення дослідницької діяльності в цілому, що розкривають тему його власного дослідження. У різних обсягах та формах публікацій інформація може бути представлена великою кількістю джерел, а саме: статтями у часописах та наукових збірниках, матеріалами та тезами конференцій, бібліографічними покажчиками, електронними документами тощо.